

De bomen en het bos: op zoek naar een overkoepelend label

Max Havelaar, Biogarantie, FSC, SA8000, ... Allemaal labels die de consument vertellen hoe hij verantwoord kan shoppen. Op het gevaar af dat die door de bomen het bos niet meer ziet. De federale overheid worstelt daarom al een tijdje met theoretische modellen voor een overkoepelend label dat duidelijk moet maken dat een product ethisch

Nederlands Nature & More-label vertelt niet alleen op welke vlakken een product verantwoord is, maar ook in welke mate

verantwoord is. Nochtans is de oplossing helemaal niet zo ver te zoeken. De Nederlandse organisatie Nature & More ontwikkelde een uniek systeem dat niet alleen vertelt op welke vlakken een product verantwoord is, maar ook in welke mate.

Door Maarten Bytcheier, freelance

Het principe is simpel. Als bewuste consument koopt u een biopeer met het Nature & More-label. De code die u op de peer vindt, vult u in op www.natureandmore.com. Zo ziet u in een oogopslag dat uw peer 7,9 op 10 scoort op de Nature & More Quality Index. Die score is het gemiddelde van 7,6 voor product-, 8,2 voor ecologische en 7,9 voor sociale kwaliteit. De nog kritischere consument vindt met een muisklik voor elk van die drie categorieën ook de subcriteria en het cijfer dat het product daarop haalde.

Meer weten? De peer komt van de Transmaritima Farms in Argentinië. Hoe lang het bedrijf al bestaat, wie de eigenaars zijn en wat hen drijft en hoe het er daar aan toe gaat? U kunt het lezen in artikels en interviews en vooral ook zien op de foto's. Allemaal op de website.

Motivatie

Nature & More ontwikkelde met deze interactieve website dus hét middel om de anonimiteit te ontcrachten die gepaard gaat met de globalisering van de markt en waarvan vaak misbruik wordt gemaakt. "Nog zo'n voorbeeld van onze tijdsgeest: de biowetgeving," zegt Hugo Skoppek, directeur van Nature & More uit het Nederlandse Waddinxveen. "Op zich goed dat die er is. Vroeger werd alles bio genoemd, nu kan je er tenminste

van op aan dat een product met het biolabel ook echt biologisch is volgens de wet. Maar tegelijk ontstaat het gevaar dat bedrijven enkel het strikt noodzakelijke doen om met het biolabel te kunnen uitpakken. Dat haalt de dynamiek eruit en belemmert nieuwe ontwikkelingen." "Met ons Nature & More-label zetten wij bedrijven in de kijker die een stap verder gaan dan de wetgeving en bijdragen tot de ontwikkeling van ecologische en sociale landbouw. Het gaat niet op dat de producent daarvoor opdraait. Omdat wij die extra bedrijfsinformatie concreet ter beschikking stellen, betaalt de consument graag meer."

"Het mooie aan het systeem," gaat Skoppek verder, "is dat het niet móét. Producenten doen het uit eigen overtuiging. We merken dat die vrijheid de motivatie vergroot." De directeur is niet de enige die het systeem mooi vindt. Nature & More kreeg de prestigieuze Anglo Dutch Award for Enterprise en de publieksprijs voor Maatschappelijk Verantwoordelijk Ondernemen. Niemand minder dan de Nederlandse landbouwminister Cees Veerman opende het Nature & More-programma officieel op de vakbeurs Biofach in februari vorig jaar. Op 8 december werd het label volledig onafhankelijk van de Nederlandse importfirma Eosta, het biobedrijf dat het systeem ontwikkelde. Sindsdien wil het label naast groenten en fruit onder meer ook zuivel, granen en muesli, brood, honing, kruiden, thee en sap aanbieden.

Dat kan tellen voor een initiatief –privé dan nog wel– dat de hele productieketen controleert op verscheidene ethische normen en een label toekent. Zeker als we de situatie in ons land bekijken. Hier lijkt het alsof we al blij mogen zijn dat we een waterdicht biogarantiesysteem hebben. Het sociaal label begint na jaren eindelijk van de grond te komen. Het is ondertussen zes jaar geleden dat SPA-fractieleider Dirk Van der Maelen met dat naar eigen zeggen 'parlementair levenswerk' begon. In 2002 keurde de Kamer de wettekst goed. Een jaar later kregen de eerste diensten, waaronder een van Ethias en een van Randstad, het label. Maar het is nog wachten tot later dit jaar eer 'fysieke' producten het label krijgen. Dat gebeurt waarschijnlijk het eerst met voedsel, omdat het bij voedingsproducten,

na diensten, het makkelijkst is om de hele productieketen te controleren.

Duurzaamheidslabel

Op een label dat meerdere criteria overkoepelt, is het wellicht nog een tijd wachten.

Het erkenningssysteem voor kwaliteitslabels zoals Certus, Meritus en Flandria, waar op het kabinet van Vlaams minister van Landbouw Yves Leterme (CD&V) aan wordt gesleuteld, werkt al meer overkoepelend dan het sociaal label. Maar wat het Nederlandse systeem nog het dichtst benadert, is het duurzaamheidslabel van staatssecretaris voor Duurzame Ontwikkeling Els Van Weert (Spirit). Zoals Nature & More staat voor ecologische, sociale en productkwaliteit, moet het duurzaamheidslabel ecologische, sociale en economische integriteit garanderen. Sophie Spillemaeckers van Ethibel, een onderzoeksbureau voor maatschappelijk verantwoord ondernemen dat meewerkte aan het label: "Ons onderzoek is af en ligt nu op het kabinet. Maar het lijkt nog een brug te ver om het duurzaamheidslabel in de praktijk om te zetten. Vooral het waterdichte productieketenbeheer dat zo typisch is voor het biolabel, is iets om jaloers op te zijn. Nu wordt dat stapje voor stapje toegepast voor het sociaal label. De onafhankelijke monitoring is op zich niet ingewikkelder voor het sociaal label dan voor biovoeding, maar bestrijkt wel een breder spectrum van sectoren en producten."

Met het biolabel en stilletjes aan ook het sociaal label, leert België stappen. Om nu meteen te gaan lopen, lijkt het nog te vroeg. Het is dus nog even wachten op een duurzaamheidslabel dat verschillende criteria overspant, waaronder ecologische en sociale. Intussen blijft de consument nog een tijdje verdwalen in het bos van (privé-)labels voor eerlijke handel (Max Havelaar), verantwoord hout (FSC), duurzame landbouw (Rainforest Alliance) ... Enkel onze noorderburen beginnen door de bomen het bos te zien. Het Nature & More-label geeft ze transparant zicht op het wie, wat en hoe van het bioproduct dat ze op hun bord krijgen.

www.natureandmore.com